

ventet, at han skulde gøre, og som vi ved Behandlingen i Efteraaret bad ham og hans Meningsfæller gøre. Da de ikke vilde gøre det, foretog vi det selv, og saa maa man jo altid finde sig i, at naar en anden skal gøre et Arbejde, bliver man ikke saa tilfreds dermed, som naar man selv gør det; men det er virkelig ens egen Skyld, naar man unddrager sig det Arbejde. Vi have prøvet, hvordan de Antydninger, det ærede Medlem fremsatte i Efteraaret, vilde tage sig ud, naar de sattes i positive Paragraffer, fæstede paa Papiret, og vi have spurgt ham: Kan det ærede Medlem tænke sig den Formulering? Og det gjorde vi ud fra den Betragtning, at vi kunde ikke fra vor Side tage Standpunkt til det ærede Medlems Antydninger — vi vilde gerne tage Standpunkt for at faa et Grundlag for videre Forhandling, men kunde ikke gøre det, førend de vare positivt formulerede; for derpaa beroede det, hvad de betød.

Vi have altsaa foretaget en saadan positiv Formulering. Nu hører jeg, det ærede Medlem ikke er tilfreds dermed: men saa siger jeg: Lad os faa en Formulering fra det ærede Medlem. Den vente vi stadig paa. Det ærede Medlem sagde i Lørdags, at han vilde ikke formulere sit Standpunkt, førend han havde Sikkerhed for, at Højre kunde faa Forholdstalsvalg til Folketinget, naar den privilegerede Landstingsvalgret blev afskaffet. Men det ærede Medlem ved fra Udvalgsbehandlingen, at vi have stillet et positivt Forslag derom med Bemyndigelse fra hele den socialdemokratiske Gruppe. Det ærede Medlem ved fra mine Udtalelser i Fredags, at Socialdemokraterne ere villige til at gaa med til Forholdstalsvalg til Folketinget, naar Højre slipper den privilegerede Valgret. Altsaa er Tiden for det ærede Medlem til at formulere sine Landstings-tanker.

Jeg hører maaske til dem, der med allerstørst Opmærksomhed hørte den Tale, det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) holdt ved Sagens første Behandling, og senere har jeg læst den nøje igennem, og jeg tænkte mig da: Hvordan skulde det kunne føres ud i Livet? Det var muligt, her var et Forhandlingsgrundlag, og vi fra vor Side ønske jo at forhandle saa længe som muligt og ønske kun Kampen, hvis Forhandling ikke fører til noget Resultat. Det ærede Medlem fra Fredensborg tænkte sig det nuværende Landstings tre Elementer afløste af tre andre Elementer. De kongevalgte Lands-

tingsmænd tænkte han sig afløste af Repræsentanter for visse Statsinteresser eller Statsinstitutioner; han nævnedes Hær, Flaade, Universitet, Kirke, Skole. Jeg har tænkt meget over, hvorledes det skulde formuleres, og jeg maa sige det ærede Medlem, at det har været mig umuligt at gøre det, og det er Forklaringen paa, at jeg ikke har gjort det. Ultra posse o. s. v.: man kan ikke mere, end man kan. Jeg har ikke kunnet gøre det; hvis det kan gøres, beder jeg det ærede Medlem, som selv har udkastet Tanken, om at gøre det; men det har altsaa oversteget mine Kræfter, skønt jeg har tænkt meget nøje over det. Jeg har tænkt: Hvordan skal Hæren kunne blive repræsenteret i Landstinget? Jeg har spurgt: Hvad er Hæren? Er den et Vælgerkorps? Den Tanke vil man vist fra konservativ Side meget have sig frabedt, at Hæren skulde fungere som Vælgerkorps. Hvem skal i saa Fald vælge? Skal det være Generalerne eller samtlige Officerer, eller skulle Underofficererne og de menige være med? Jeg beder det ærede Medlem fra Fredensborg svare derpaa. Skulle alle Soldater være med til at vælge Landstingsmænd? Det maa vel være hele Hæren; men det vil jeg gerne have Klarhed over. Jeg antager ikke, at det ærede Medlem fra Fredensborg kan erklære, at Hæren har Repræsentanter i Landstinget, fordi Generalerne have valgt saadanne. Det ærede Medlem maa som Forsvarsvæn vistnok være paa det rene med, at den menige Mand, den brave Jens, er et meget vigtigt Element i den danske Hær, og enten man vurderer den danske Hærs Forsvarsevne mere eller mindre højt, enten man har højere eller ringere Tanker derom, tror jeg, at uden „Jenser“ vilde Hæren ikke være meget værd; altsaa skal Hæren repræsenteres, maa „Jenserne“ med; men jeg har som sagt forgæves brudt Hovedet med (Afbrydelse af *Bermtsen*) ... jeg sagde „Jenser“, ikke „Jensenerne“ —, hvordan det skulde sættes paa Papiret. Og det samme gælder de andre Institutioner. Ja, Universitetet har jo Konsistorium, der maaske kunde optræde som Vælgerforsamling. Men naar man vilde have, at Universitetet skulde være repræsenteret, vilde man sikkert fra Landboernes Side kræve, at ogsaa Folkehøjskolen blev repræsenteret samtidig, og naar alle disse Grene af Undervisningen skulde repræsenteres, synes jeg ogsaa, det er berettiget, at Folkeskolen bliver det. Jeg synes ikke, man kan dele Skoleinstitutionerne paa den Måade, at man nøjes med at lade den ene